

AKTIEOPROEP HERFSTAKTIES

Casper ter Kuile *

Inleiding.

We kijken niet terug op de zomercampagne want die wordt elders in deze Radiant in lyrische bewoordingen beschreven. Wij blikken in deze aktieoproep slechts vooruit naar dat wat ons te wachten staat. Want, het is reeds vele keren opgemerkt, Perseïdenplaatjes zijn er nu genoeg. Sterker: de uitmeters kunnen ze bijna niet meer zien.

Daarentegen blijven opnames van vrijwel alle andere zwermen die gedurende een jaar plegen te verschijnen, zoals steeds, zéér welkom! Het aantal baanelementen is van deze overige zwermen veelal op de vingers van één hand te tellen! Vergeet niet dat we dan wereldwijd bedoelen! Begrijpelijk dat de vakastronoom zoveel waarde toekent aan de fotografische campagnes van de DMS.

In deze herfstoproep mogen we een drietal zwermen op ons bordje verwachten. Laten we die eens één voor één de revue laten passeren.

Orioniden.

De eerste zwerm die de komende herfst in aanmerking komt zijn de *Orioniden*.

Helaas, we treffen het niet dit jaar. De maan houdt ons gezelschap bij onze pogingen een glimp op te vangen van de meest zwakke en zeer snelle Orioniden. Het is zelfs nog erger: gedurende de nacht van het maximum (Zaterdag/Zondag 21/22 oktober) staat de laatste kwartier maan (43%) op zo'n 30 graden van de Radiant...

Niet bepaald uitnodigend dus. De Radiant culmineert rond 4 uur UT op circa 53 graden hoogte boven de zuidelijke horizon.

Alleen voor de fotografische doorzetters in het bezit van volautomatische kamera's van het type Canon T-70 met commando achterwand.

Tauriden.

De oplettende lezers zullen mogelijk al een gat in de lucht hebben gesprongen. Want als het op de 21-ste laatste kwartier is dan... Juist: Perfecte condities dus voor het hoofdgerecht van de herfstcampagne: de *Tauriden*. Neem nog maar eens in herinnering de gebeurtenissen van precies één jaar geleden! Lees nog eens de aktieverslagen in Radiant 10-6 door. (December 1988, blz. 116 e.v.)

De weekends, waarin we zullen moeten toeslaan, vallen op 27/28/29 oktober en, een week later, op 3/4/5 november.

De maan is nieuw op zondag 29 oktober en het eerste kwartier valt op maandag 6 november. Van onze naaste

buur hebben we, volgens de efemeride, in het eerste en in het tweede weekend in het geheel niets te duchten. Dit moet dus garant staan voor minimaal 4 complete nachten waarneem-plezier!

De Radiant staat vanaf 20^h UT tot 4^h UT meer dan 20 graden boven de horizon. Waarvan zelfs ruim 3 uur boven de 40 graden! Kortom: 4 nachten lang alles buiten! Met deze optimale condities moet het mogelijk zijn om eens een vette Tauride vuurbol multimultaan te fotograferen. Wat tijdens de Perseïden kan moet ook 3 maanden later tot de mogelijkheden behoren! We zullen er vanzelfsprekend wel rekening mee moeten houden dat we niet meer in T-shirt en zwembroek naar buiten kunnen. Sterker: het kan dan al knap koud worden! Tijdens een geheel heldere herfstnacht is nachtvorst zeker niet uit te sluiten.

Leoniden.

Een dikke maan (80%) staat op circa 40 graden afstand van de Leoniden-Radiant. Bepaald problematisch dus... Maar de All-Sky kan misschien nog van nut zijn. Je weet tenslotte maar nooit. Overigens, het maximum wordt verwacht in de nacht van donderdag/vrijdag 16/17 november. De Radiant culmineert dan rond 6 uur UT op 60 graden hoogte boven de zuidelijke horizon. Waarnemingen zijn pas zinvol na 0 uur UT.

Nog 10 jaartjes en dan is het zover! De grote Leonidenregen van 1999. Maar houdt het zaakje ook nu in 1989 maar vast in de gaten.

Nabeschouwing.

We nemen aan dat een ieder, met de ervaring van de zomercampagne nog vers in het geheugen, weet hoe meteoren te fotograferen. Voor diegenen die één en ander nog eens willen nalezen: kijk nog eens in het laatste nummer van Radiant, blz. 71.

Het is duidelijk. Alle nadruk licht dit jaar op de Tauriden. Bekend van vele zeer fraaie vuurbollen. Dit wetende moet iedereen toch aanzetten tot grootse activiteiten!

Vanaf deze plaats wijzen we nog even op de oproep voor de visuele waarnemers door Peter Jenniskens elders in deze Radiant. Vergeet niet de details van de zwermen door te nemen in het DMS Visueel Handboek! ●

* Akker 145, 3732 XD De Bilt